

vendelse med Hensyn til civile Sager, er Noget, som Enhver, der er kommen noget i Berøring med, hvad der vedkommer den civile Retspleie, maa have faaet en Overbeviisning om. En Reform er fornøden, og Ingen kan mere være overbeviist derom end de Mænd, hvis Stilling har været en saadan, at de have haft meget med den civile Retspleie at gjøre. Men saa nødvendig denne Omordning er, saa vist er det ogsaa, at det vil være et Arbejde, som er forbundet med særdeles store Vanskeligheder og af særdeles stort Omfang. Der er saa mange Hensyn at tage, saa mange Veie at gaae ved denne Omordning af den civile Retspleie, at der vil spinde det ene Aar hen efter det andet, før det er muligt at komme til en Ordning af den. Man behøver kun at kaste Blik paa, hvor Meget der i alle Lande, kan jeg sige, førend de ere komne til denne Omordning af Retspleiens civile Forhold, har maattet gaae forud. Men tør man nu sige: Vi maae have en Omordning af den civile Retspleie og derfor vilde vi lade Omordningen af den criminelle hvile? Har man først den Overbeviisning, at der vil vindes, og vindes Meget, ved en Omordning af Retspleien i criminelle Sager, handler man da rigtigt i at udskyde ethvert Skridt med Hensyn til Omordningen deraf, indtil man kan faae en Omordning ogsaa af den civile Retspleie? Man vil derved komme til for en lang Tid at undvære Goder, hvoraf man vilde kunne komme i Besiddelse, naar man ikke saaledes ubetinget holder paa, at Omordningen af den civile Retspleie skal gaae Haand i Haand med Omordningen af den criminelle, og jeg troer ikke, at der er nogen Grund dertil. Jeg vil sige, at de samme Hensyn, der tale for at bringe Folks Virksomhed noget ind i den criminelle Retspleie, maaskee ogsaa kunne faae nogen Betydning med Hensyn til en vis Indblanding i den civile Retspleie. Men under alle Omstændigheder vil der, saaledes som det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjorring) bemærkede, ved en Omordning af den civile Retspleie frembyde sig mangfoldige indgribende Spørgsmaal, som ikke angaae alene Offentligheden og Mundtligheden selv i den civile Retspleie. For kun at tage et enkelt Punkt af det, han

fremhævede, nemlig Hensynet til Appellen, hvorom han sagde, at det vilde være muligt, ja maaskee nødvendigt, at faae Antallet af Instanser indskrænket, vil jeg gjøre sælles Sag med ham der og sige: Saaer man Offentlighed og Mundtlighed i Retspleien, saa vil det være aldeles uhensigtsmæssigt at have tre Instanser; der kan ikke være Tale derom. Men naar man saa under Betragtningen af, at man vil stille de to Reformers sammen, at man vil deres Gjennemførelse samtidigt, har villet gjøre gjældende, at man vilde binde Hænderne paa sig med Hensyn til den civile Retspleie, naar man fik Lovforslaget gennemført med Hensyn til den criminelle Retspleie, da maa jeg udtale den Formening, at dette ikke er rigtigt.

Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein) nævnte en heel Deel Paragrapher i Lovforslaget, — og det var endda, som han bemærkede, kun eksempelvis — for at vise, hvorledes Landsoverretterne paa mangfoldige Punkter vilde udøve en Indvirkning ogsaa paa de Sager, der berøre det sælles Omraade; men jeg troer, at Feilen ligger paa de Herrers Side, som ikke vilde have, at man maae gaae frem med den criminelle Retspleies Ordning, førend man tillige kan faae den civile, deri, at man siger: Saae vi nu i sin Tid en Omordning af den civile Retspleie, hvordan den nu end maatte blive, saa vil Følgen blive, at man ikke kan benytte det Maskineri, som man gennem Lovforslaget angaaende den criminelle Retspleie opstiller som givet, navnlig saaledes som det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds opstillede det med Hensyn til de forskjellige Dommere i Underretskredsene, med Hensyn til Overinstanser osv. Men hvorfor vil man netop stille Sagen saaledes? Kan man ikke sige, at ved Omordningen af den civile Retspleie skal man saa vidt muligt tage saadanne Hensyn, at det vil være gjørligt at bringe den i Harmoni — hvad Instanser angaaer, hvad de Kræfter, man har at raade over, angaaer — med de Kræfter, som jeg forudsætter, man ved Ordningen af de criminelle Forhold har at raade over? Man skal ikke sige, at dette hører til Umulighederne. Man kan ikke fordrø, at der skal antydes nogen Veie, som man skal gaae med Hensyn til den civile